

כו:

כל הגמ פרק שלישי גימין

מסורת הש"ס

**עין משפט
גזר מוצה**

קא פסיק ותני ב'ו'. הא דלא דייק^א לעיל בפרק ז' (דף ט.) גזי נכתב ציוס ונתחס כלילה משום דהכא נמי לא דייק אלף משום^ב לכיון דכבר אשמועינן דמוקדם פסול ממילא ידעי' דלרין שיניח מקום הזמן אפילו לא הוי תני ליה דהכי נמי לא תנא לרין שיניח מקום הרי את מותרת לכל אלם: **לכשאבנסנה** אגרשה אינו גמ'. פירש בקונטרס משום דהוי גט ישן וקשה דלינו גט משמע דלינו גט כלל ובגט ישן אם נתגרשה מינשא לכתחלה כדאמר לקמן בהורק (דף עט. ע) ואומר ר"ת דבגט ישן ליכא אלף ייחוד בעלמא^ג והכא דכנסה גרע טפי דודאי ליכא ציהא^ד וא"ת דביצמות פ"ה (דף נג.) גרסינן אהן מילתא לכשאבנסנה אגרשה הרי זה גט מפני שצדו לגרשה ולפי' הקונטרס ניחא דפי' שם דגט ישן מיהא הוי^ה *ור"ת מפרש דהתם איירי כשכתב צ'ו וזמן הנתינה דלפי' גט ישן לא הוי^ו והכא כשכתב זמן^ז קודם נישואין^ח:

גליון הש"ס

גמ' ואיל' ובענין עי' לקמן לג ע"א מ"ה א' ושמעיה: שם א"ר אבא בר שילא. בקמל הדורות בההיא הש"ס כתב דל"ל רבה: רוב^א ד"ה לכתבאבנסנה וכו' ור"ת מפרש דהתם. ע"ז צ"ב דף קל"ג ע"ג מ"ה סג. קדוש דף סד ע"ג מ"ה ר"ב סג:

מוסף רש"י

משום בת אחותו. והיא אשתו ונתחזק מזה חתמו והם עליה שלל חתמך ויכחיל לה גט בלא זמן וטעמו לה וכתמשינן ר"ה דבית דין מולאה גיטה ואומרת גרושה הייתי ופסויה בלוטה שעה (וע"ז יד' ובניו"ד יבמות ל"א).

הכא נמי גזירה שמא יאמרו גיטא קודם לבנה. וא"ת מה קפידא הוא שיכתוב הסופר זמן^ט והא ליכא למיתש שיכא לגרש בגט זה אחר נישואין שהרי עדים לא יחתמו לו דזמו שהוא מוקדם ואיכא למיתש בנישואין משום פירי ואומר ר"ת^י לכיון שראוין העדים שכתב בגט ארוסתי יחתמו אחר הנישואין כי יסברו דעודה ארוסה^{יא} וא"ת כשיניח מקום הזמן נמי ויכתבו זמן ציוס קודש ליכא למיתש שיאמרו גיטה גרשין לבני כיון שראוין שכתבו בגט ארוסתי וסבירין שלא ניסת לו מעולם וגם יפסידו הלוקוחות פירות שמכר להם הבעל שלא כדין דיאמרו ארוסה היתה ואין לו פירות וי"ל דלוקוחות לא יקנו פירות אם לא ידעו שנשואה היתה ויבילו עדים על כך וגם על צנה ידקדקו ויראלו שנתעברה לפני הזמן הכתוב בגט ויתבצר הדבר שניסת א"י יש לדבר קול שנישאת אלף שאין זמן הנישואין ידוע כל כך וידעו דמה שכתבו בגט ארוסתי לפי שכתבו קודם נישואין אזל אם נכתב זמן של קודם נישואין יאמרו כל שעה דגיטה קודם לבנה אזל קול דלמא לן טעמא דגיטה קודם לבנה כיון שהיא נשואה וכתוב צו זמן של אירוסין יפסל למ"ד משום פירי כמו גט שאין צו זמן כלל שאין שום הכוונה מתוך זמן הכתוב בגט זה^{יב}: **הכא** נמי מיחזי כשיקרא. וא"ת ורז פפי מ"ש דנקט אשתא טפי מכל שטרות ואומר ר"י דרבותא היא בצארתא אע"פ שזדעין שחתמת העדים אמת ומזומנים העדים לפנייה לקיימה: **וליתא** דררב פפי. תימה דמסיק דליתא ורב נמי לא סבר לה^{יג} ובפרק ז' דמתכות (דף נ"ג ב:) פריך מינה לרב גזי ג' שיכשו לקיים את השטר^{יד} ומינה מתוך כך דברי רב^{טו} אימא עד שלא כתבו כו' וי"ל דודאי אלינא דרב ליתא והתם פריך לנישגא דקאמר דרבי הונא ולא מסיים דה אמר רב וא"ת^{טז} דלא גרים הכא^{יז} לרב פפי אלף ולימא ופי' ולימא לקושיא^{יח} בצארתא חיישי' לניחושי כשיקרא שהוא קיום השטר ובפ"צ דמתכות ולימא לא פסקין דין דרב ציצי קאמר נמי ולימא יש לפרש כמו הכא לא חיישינן.

קשיא דר' אלעזר כו'. רישא אוקמת כר"א ומכשיר לכתוב טופסי גיטין וסיפא פליג ואמר חזן מגיטי נשים: משום קטטה. מפני התקנה דקמיני לאו אחימרא דטופסי קאי אלף אררין שיניח קאי מפני תקנת קטטה: ור"ת היא. דלא צעי כתיבה לשמה ולא לרין שיניח מקום הרי את מותרת אלף מקום השמות לבדן משום קטטה ומקום הזמן משום מוקדם: **דאפי' סורף**. עם השמות לכתוב דכי כתיב וכתיב לה אמתיות עדים קאי שהיא עיקר כתיבתו: דקא כסיב' ומוכיר שמו ושמיה: **ורפח עלה**. וכי משכח לגט מזומן יהיב ליה ניהלה: **ומעגן ומוספי** לה. כשהיא מגורשת: **דאפי' טופס לא לכתוב**. גזירה משום טורף דאורייתא: **ל"ש מן האירוסין**. המגשר לארוסתו לרין לכתוב זמן כשר ולא מוקדם: **למ"ד משום פירי איכא**. שחם יכתוב זמן לבו ציוס והוא יגרשנה לאחר זמן והיא טורפת מיום הכתיבה: **ארוסה מי אינו לה פירי**. מי אינו לה דין פירי הלא אינו אוכל פירות אלף משעה תנאיה כתיבה ואלין שהוא מתחייב צפרקונה כדאמר^{יט} צנערה שנתפתחה (בכורות דף מ"ז:): **משום קנינה ולר' הכריכו** להניח מקום זמן לגט ארוסה: **ולא הוי ידענא מאי היא**. דמאי ולד יש לארוסה: **כיון דשמעיתא לה** וכן הוה רב אמר רב עמרם הא מילתא שמעית מיניה דעולא דאמר משום תקנת ולד ולא ידענא מאי גיהו כיון דשמעיתא להא דתנא^כ האומר כתבו גט לארוסתי לכשאבנסנה אגרשה אינו גמ' ואמר עולא מה טעם גזירה שמה יאמרו גיטה קודם לבנה ה"נ גזירה שמה יאמרו גיטה קודם לבנה אמר ר' אבא בר שילא אמר רב אמר רב הלכה כר"א קרי רב עליה^{כא} דר"א טובינא דחכימי ואפי' בשאר שטרות נמי והאמר רב פפי משמיה^{כב} דרבא האי^{כג} אשרתא דדייני דמיכתבה מקמי דליסהדי סהדי אחתימת ידיהו פסולה אלמא מיחזי כשיקרא ה"נ מיחזי כשיקרא וליתא מדרב נחמן דאמר רב נחמן אומר היה ר"מ אפילו מצאו^{כד} באשפה חתמו ונתנו לה כשר ואפילו רבנן לא פליגי עליה דר"מ אלא בגיטי נשים דבעינן כתיבה לשמה אבל בשאר שטרות לא^{כה} דא"ר אסי א"ר יוחנן שטר בשלוה בו ופרעו אינו חוזר ולוה בו שכבר נמחל שעבודו טעמא דנמחל שעבודו אבל משום שיקרא לא חיישינן: מתני'

מלוה ראשונה לאחר פירוש לניחא לניחא ומקדם והכי כשפירשנה לה בשנים אחרות (צ"מ ט.): **סבדר נמחל שעבודו**. כשפרעו ובטל השטר ואין הקרקעות משועבדות שזו למלוה השנייה שלא עליה נחתם שטר זה והוא לא למלוה על פה: **אזל לשיקרא**. אם היה נחתם על מלוה זו אע"פ שכתב קודם הלוואה כשר אם צו ציוס נכתב: **מתני'**

מוסף תוספות

- א. הכי. מוס' ה"ש.
- ב. משנה יחידה, דקתני במקום ה'.
- ג. שאין חוששין שמה בא עליה אלף לכתחילה.
- ד. לכך אמ' נתגרשה בו, ונשאה לכתחילה. מוס' ימות נג. ד"ה לשאמנסנה.
- ה. [לכך] אינו גט כלל.
- ו. מצא רש"י. ועי' צ"ב רש סימן קל"ב שכתב בשעת מוס' דלמחילה לא משא ולא תנינא ולא הוה גט משום גט ישן. אבל לר"ת ד"ל קשיא, דהבא אינו גט כלל קאמר. רש"י.
- ז. זמן שאחר נישואין, שהוא. מוס' ימות נג. ד"ה לשאמנסנה.
- ח. שילף נתניח עמה אחר זמן הכתוב בגיטה, והרי זה גט דקאמר, היינו לגרש בו לכתחילה. מוס' ימות נג. ד"ה לשאמנסנה.
- ט. שעומד בו. מוס' צ"ב ק"ה. כל ט.
- י. בגט של ארוסה. מוס' ה"ש.
- יא. דחיישי' שמה יבא להחתים הדינים אחר נישואין ולא יחושו להקדמת הזמן. מוס' ה"ש.
- יב. יב. יואו ליה תקלה, שיאמרו גיטה קודם לבנה. מוס' ה"ש.
- יג. וי"ל כיון שכתב קודם שבמסר קלא אית ליה, וידעו הדינים מתי בא הגט ליה ואין לבעל להפסיד פירות אפי' לר"ל עד שעת נתניה. מוס' ה"ש.
- יד. מוס' כר"א.
- טו. ושנים מהם מכירים חגיגת יד' עדים ואחזו אינו מכיר אמר רב הונא אם עד שלא חתמו מעדין וחתמו ופרין עליה הא מכתב כתבינן והאמר רב פפי וכו'. רש"י.
- טז. וררצה ליישב דברי רב הונא אליבא דרב פפי. מוס' ה"ש.
- יז. [ד]מפרשי כר"א.
- יח. ושנים מהם מכירים חגיגת יד' עדים ואחזו אינו מכיר אמר רב הונא אם עד שלא חתמו מעדין וחתמו ופרין עליה הא מכתב כתבינן והאמר רב פפי וכו'. רש"י.
- יט. מוס' כר"א.
- כ. מוס' ה"ש.
- כא. דאקשי מדרב פפי על רב פסק כר"א.
- כב. מוס' ה"ש.

פסקי ר"ד

קשיא דר' אלעזר אדר' אלוז. פי' ברישא תני דכותב תופסין גיטין ולא גזר תופס אטו תורף: תרי תנאי אליבא דר"א: ומקום הזמן. קפסין ותני לא שגא מן האירוסין צריך שיתכתבו זמן בט. א"ר יורא אמר רבא בר שילת אמר רב הונא סבא אמר רב אדא בר אבהו הלכתא כר"א פי' אמרי' עידי מסירה כותי (והרב פי' הלכה כר"א דגור תופס אטו תורף וצריך שיתכתב כולו לשמה) קרו עליה דר"א טובינא דחכימא אמר רב פפא משמיה דרבא האי אשרתא דדייני רבתיבא קמייה לחיזי שהיו חתמות ידיהו פסולה משום דמיחזי כשיקרא. וליתא לדרב פפא דאמר רב נחמן אמר ר"מ אפילו מצאו באשפה חתמו

מן הנישואין לא שגא מן האירוסין צריך שיתכתבו זמן בט. א"ר יורא אמר רבא בר שילת אמר רב הונא סבא אמר רב אדא בר אבהו הלכתא כר"א פי' אמרי' עידי מסירה כותי (והרב פי' הלכה כר"א דגור תופס אטו תורף וצריך שיתכתב כולו לשמה) קרו עליה דר"א טובינא דחכימא אמר רב פפא משמיה דרבא האי אשרתא דדייני רבתיבא קמייה לחיזי שהיו חתמות ידיהו פסולה משום דמיחזי כשיקרא. וליתא לדרב פפא דאמר רב נחמן אמר ר"מ אפילו מצאו באשפה חתמו

השניה מלוה על פה ואינו גובה מן הלקוחות (כתובות פ"ה) משפרע מלוה ראשונה, ועל האחרונה לא נכתב והיא לא מלוה על פה וטורף לקוחות שלא כדין אלא מלוה מן הלקוחות (ב"מ ט"ז). אבל משום שיקרא. שלא נכתב על מלוה זו, לא חיישינן. אם לא שיש צרכו ביטול שטר גמור (כתובות פ"ה).

ותננו לה כשר פי' דקסבר ר"מ עידי חתימה כותי היא וכתב לאו אכתבת הגט קאי אלא אחתימתו. ואפילו רבנן דחיינו ר"א לא פליגי עליה דר"מ אלא בחתימתו. ואפילו רבנן דחיינו ר"א לא פליגי עליה דר"מ אלא בחתימתו. ואפילו רבנן דחיינו ר"א לא פליגי עליה דר"מ אלא בחתימתו.